

Oprettet: Torsdag, 12. april 2012 13:29

Referat efter møde i arbejdsgruppen By- og egnsudvikling

Deltagere: Ellen Houman, Børge Stolt, William Houman, Wolfgang Sürth, Annette Tenberg (ref.)

På det første møde blev der sat fokus på tema "erhverv" på Nyord.

Emner:

* Hvad er forudsætningerne for at drive erhverv på Nyord?

* Hvilke former for erhverv kan der accepteres på Nyord?

* Ideer til erhvervsudvikling på Nyord

Der er vigtigt at konstatere, at der er gode muligheder for at drive erhverv på Nyord.

Der er forskellige former for erhverv, der falder ind i øens naturlige potentialer: naturen og landsbrugsland, nærheden til vandet samt landsbyen med spændende kulturmiljøer.

På baggrund af disse potentialer kan der etableres småerhverv indenfor: - lokalproduktion og forædling - detailhandel, restauration og overnatning - service - naturpleje - hjemmearbejdspladser

Der er tale om både helårs- og sæsonarbejdspladser. Udviklingen af erhvervs muligheder på Nyord skal basere på følgende værdigrundlag:

På Nyord skal der skabes arbejdspladser ved udøvelse af opgaver der fremmer natur og kulturmiljøerne på Nyord.

Der kan skabes både helårs-, deltids- og sæsonarbejdspladser på Nyord:

Produktion og salg af Nyord- produkter:

1) dyrkning og, hvis muligt, forædling af forskellige afgrøder (sennep, æbler, olie, vin, mel, kød, syltetøj, honning...)

2) små erhverv passende til øen, som f.x: en småbådsværft, uld- og garnproduktion, kunsthåndværk, en smed...)

Disse arbejdspladser kan gøres til helårsarbejdspladser både på fuld- og deltid, hvis det lykkes samtidig at etablere afsætning også udenøs.

Kombinerede arbejdspladser indenfor lokalservice og naturpleje: - Helårs & på fuld tid naturplejer: vedligeholdelse af grøftekanterne, styring af piletræer, beskæring af træer, frilægning af æbletræerne,

oprensning af grøfterne, høslæt på engene, oprettelse af stengærderne til fordel for padder, fireben etc., opsyn med kvæg på engene.

Helårs deltids Lokalservice: snerydning, græsslåning, vedligeholdelse af offentlige services, kirkegårdstjeneste - Helårs deltids borgerservice: chauffør af borgerbussen, ældreplejer, kirketjeneste
Decideret turistrelaterede arbejdspladser fuld- og deltids i sæsonen: - Detailhandel - restaurant - overnatning
- kreativ erhverv - havnefoged - formidling, guidning, museumsdelen...

Generelle forudsætninger for at disse erhverv kan komme til at trives:

- 1) adgang til en hurtig og stabil internetforbindelse (vil fremme også muligheden for hjemmearbejdspladser).
- 2) Sammentænkning og samling af indsatsområder til skabelse af deltids- og fuldtidsarbejdspladser
- 3) Opretholdelse af adgangen til øen og byen (veje og p-pladser)
- 4) Boliger – der kan ikke tilbydes jobs, hvis ikke der er boliger (sæsonkræfter på kroen, kunsthåndværker etc)
- 5) Samarbejde på tværs af aktører
- 6) Fremme af både helårs- og aktive deltidsbeboere i byens ejendomme

Et argument for Nyord erhvervsmodellen i krisetider: Recessionstider er kendetegnet ved sammenlægning og centralisering af virksomheder med tab af arbejdspladser i yder- og lokalområderne. Små lokal erhverv arbejder i disse tider ofte dobbelt så meget og tjener det halve – men overlever.

VISION På Nyord kunne fremtidsmodellen være et samarbejde på tværs af indsatsområderne i form af en Nyord Erhvervs- og Naturplejefond. På den måde vil borgerne få medindflydelse i naturplejen og lokalproduktion. Her kunne realiseres fælles foretagende på klima og energiområdet samt investeringer og drift af lokale projekter. Fonden kunne ansætte det lokale natur- og servicepersonale.

På den måde vil Nyord genvinde en del af sin autonomi.

Kommunen kunne lægge nogle løbende serviceopgaver over til lokalsamfundet; der kunne skabes synergi mellem lokalproduktion og naturpleje og indarbejdes energi- og klimaprojekter.

Et eksempel: Engene plejes helårs af fastansat lokal personale, der gennemfører de forskellige indsatser der hører sammen med pasning af kvægbesætning og afgræsning, indhegning af mindre engarealer, høst af tagrør samt høslæt efter fuglenes ynglesæson. Sammen med de andre beskrevne naturplejeaktiviteter tilføres alt naturlig overskudsmateriale øens fælles biokonverter, som sammen med rørzoneanlægget, der renser øens spildevand, producerer biologisk gødning til øens marker. Det giver basis for samlet omlægning til økologi, som skaber en merværdi for alle lokale produkter (landbrugsafgrøder samt kød), fremmer biodiversiteten i Nyords natur og dermed øger livskvaliteten på øen. Samtidig medvirker indsatsen til at forbedre klimaregnskabet og skaber arbejdspladser. Denne udvikling kræver samarbejde og investeringer på tværs af aktørerne (NST, DOF&FVF, landbruget, lokalproduktion, kommunen).